

Dosarul nr. 2ra-725/23
2-21131579-01-2ra-25052023

Prima instanță: Judecătoria Soroca, sediul Central (jud. V. Belous)
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. A. Garbuz, I. Grosu, A. Ciobanu)

Î N C H E I E R E

20 septembrie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:
Președinte, judecător

Viorica Puica

Judecători

Ion Malanciuc
Aliona Donos

examinând admisibilitatea recursului declarat de Diana Filippovici, reprezentată de avocatul Viorelia Cechir,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Diana Filippovici împotriva lui Roman Muntean, intervenient accesoriu Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Soroca, cu privire la decăderea din drepturile părintești și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 09 februarie 2023 a Curții de Apel Bălți,

a c o n s t a t a t:

La 06 septembrie 2021, Diana Filippovici, reprezentată de avocatul Viorelia Cechir, a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Roman Muntean, intervenient accesoriu Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Soroca, cu privire la decăderea din drepturile părintești și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamanta a relatat că, s-a căsătorit cu Roman Muntean la 28 septembrie 2008, din care au un copil minor comun XXXXXX, născut la XXXXXX. Prin hotărârea nr.2-465/15 din 07 octombrie 2015 a Judecătoria Soroca, s-a desfăcut căsătoria, domiciliul copilului minor fiind stabilit cu mama.

Prin hotărârea nr.2-837/16 din 04 noiembrie 2016 a Judecătoria Soroca, s-a încasat din contul lui Roman Muntean în beneficiul reclamantei, pensia de întreținere a copilului minor, în mărime de 710 lei, lunar, începând cu data de 28 septembrie 2016.

Subsecvent, reclamanta a susținut că după divorț, pârâțul Roman Muntean se eschivează de la exercitarea obligațiilor părintești și anume de a-și întreține copilul minor. Or, în perioada 28 septembrie 2016 – 18 august 2021, acesta a achitat parțial

pensia de întreținere pentru copilul lor minor, în sumă de 10 140 lei, iar la moment are o restanță la achitarea pensiei de întreținere a copilului pentru o perioadă de 46 luni, în cuantum de 32 660 de lei.

Roman Muntean nu participă la educația copilului, nu se interesează de succesele copilului, de sănătatea fizică și psihică a acestuia, uită să-l felicite la cele mai importante sărbători ale anului, nu prezintă interes față de viața socială sau școlară a fiului său.

Astfel, având în vedere cele enunțate, Diana Filippovici, reprezentată de avocatul Viorelia Cechir, a solicitat decăderea din drepturile părintești a lui Roman Muntean, față de copilul minor XXXXXX și încasarea din contul acestuia a cheltuielilor de judecată, compuse din cuantumul taxei de stat, achitată la depunerea acțiunii civile în judecată, în mărime de 100 de lei, și pentru asistența juridică acordată, în sumă de 4 000 lei.

Prin hotărârea din 03 decembrie 2021 a Judecătoriei Soroca, sediul Central, acțiunea s-a admis integral. S-a decăzut Roman Muntean din drepturile părintești în privința copilului XXXXXX, născut la XXXXXX. S-a încasat de la Roman Muntean în folosul Diane Filippovici – 4 100 lei, cu titlu de cheltuieli judiciare.

Totodată, s-a încasat de la Roman Serghei Muntean la bugetul Judecătoriei Soroca cheltuielile aferente judecării cauzei, suportate de instanța judecătorească în legătură cu înștiințarea și chemarea părților în judecată, în sumă de 35,34 lei (f.d.37).

Pentru a hotărî astfel, prima instanță, prin prisma dispozițiilor art.16 din Legea nr. 338 din 15 decembrie 1994 privind drepturile copilului, art.51, 52, art.58 alin.(1), art.67 lit.a), h), art.68 alin.(1)-(3) din Codul familiei și reieșind din materialele cauzei, a conchis asupra temeiniciei acțiunii înaintate de Diana Filippovici, pe care a admis-o integral, stabilind că Roman Muntean timp îndelungat nu-și vizitează copilul, nu se interesează de soarta lui, nu participă la educația acestuia, nu-și onorează obligațiile de părinte de asigurare a minimumului de existență a copilului, înregistrând restanțe la plata acesteia, deși suma stabilită spre plată lunar este una simbolică în raport cu cheltuielile și necesitățile de dezvoltare care sunt în permanentă creștere. Copilul primește afecțiune și grijă doar de la mamă. Pârâtul nu se interesează de soarta copilului, fapt ce contravine normelor morale.

Prin urmare, între tată și copil nu există vreo legătură constitutivă a unei vieți familiale, el nu a păstrat legătura cu feciorul după separarea de reclamantă, nu manifestă niciun interes pentru creșterea și educația lui.

Subsecvent, invocând dispozițiile art.82, 90, 94 alin.(1), art.98 alin.(1) și (4) din Codul de procedură civilă, instanța de fond a notat că reclamanta a suportat cheltuieli pentru asistența juridică în sumă de 4 000 lei și 100 lei pentru achitarea taxei de stat, iar instanța de judecată a suportat cheltuieli pentru citarea părților, conform tarifelor ÎS „Poșta Moldovei” SA, publicate pe site-ul oficial al întreprinderii în sumă de 35,34 lei - pentru 3 citații recomandate cu aviz de recepție (11,78 lei x 3 = 35,34 lei), cheltuieli pe care reieșind din normele enunțate le-a încasat din contul pârâtului.

La 12 august 2022, Roman Muntean, reprezentat de avocatul Vitalii Cebotari, a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 03 decembrie 2021 a Judecătoriei Soroca, sediul Central, solicitând repunerea în termenul de apel și admiterea acestuia cu casarea integrală a hotărârii prime instanțe și emiterea unei noi hotărâri de

respingere ca fiind neîntemeiată și ilegală a cererii de chemare în judecată înaintată de Diana Filippovici (f.d.49-50).

La 21 septembrie 2022 și 13 decembrie 2022, Roman Muntean, reprezentat de avocatul Vitalii Cebotari, a depus cerere de apel motivat împotriva hotărârii din 03 decembrie 2021 a Judecătoria Soroca, sediul Central, în care a reiterat pretențiile inițiale și a solicitat admiterea acestora (f.d.57-60, 88-90).

Prin încheierea din 22 septembrie 2022 a Curții de Apel Bălți, s-a repus în termen apelul declarat de Roman Muntean și s-a transmis dosarul la Judecătoria Soroca, sediul Central, pentru redactarea hotărârii motivate (f.d.66-67).

Prin decizia din 09 februarie 2023 a Curții de Apel Bălți s-a admis apelul declarat de Roman Muntean, reprezentat de avocatul Vitalii Cebotari.

S-a casat integral hotărârea din 03 decembrie 2021 a Judecătoria Soroca, sediul Central, și s-a emis o nouă hotărâre, prin care s-a respins cererea de chemare în judecată înaintată de Diana Filippovici împotriva lui Roman Muntean, intervenient accesoriu Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Soroca, privind decăderea din drepturile părintești (f.d.105-110).

Pentru a decide astfel, Curtea de Apel Bălți, invocând dispozițiile art.58 alin.(1), art. 67, art. 68 alin. (1)-(2) din Codul familiei, art. 3 alin. (1), art. 9 din Convenția ONU cu privire la drepturile copilului, adoptată la 29 noiembrie 1989, a notat că neexercitarea corespunzătoare a drepturilor părintești trebuie să aibă o anumită gravitate pentru a atrage sancțiunea decăderii, astfel că nu orice atitudine sau comportament necorespunzător al părintelui conduce la decăderea din drepturile părintești or, comportamentul intimatului nu a atins gradul de gravitate pentru a fi temei de decădere a acestuia din drepturile de tată. Făcând referire la jurisprudența Curții Europene, instanța de apel a evidențiat că doar un comportament deosebit de nedemn poate determina ca o persoană să fie privată de drepturile sale părintești în interesul superior al copilului deoarece distrugerea legăturii dintre copil și părinte determină ruperea copilului de rădăcinile sale.

De asemenea, instanța ierarhic inferioară, a conchis că argumentele reclamantei nu și-au găsit confirmare, iar alte circumstanțe sau împrejurări ce ar determina decăderea din drepturile părintești nu au fost prezentate. Astfel, din considerentele menționate, instanța de apel a respins cererea de chemare în judecată înaintată de Diana Filippovici privind decăderea din drepturile părintești.

La 19 aprilie 2023, Diana Filippovici, reprezentată de avocatul Viorelia Cechir, a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 09 februarie 2023 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe (f.d.118-125).

În motivarea recursului, recurentul a indicat motivele de fapt și de drept invocate pe parcursul examinării cauzei în prima instanță și instanța de apel, suplimentar menționând dezacordul cu decizia din 09 februarie 2023 a Curții de Apel Bălți, deoarece la emiterea acesteia, instanța ierarhic inferioară a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Or, contrar prevederilor art.130 din Codul de procedură civilă, instanța de apel nu a dat o apreciere justă probelor prezentate de reclamantă, stabilind că Roman Muntean s-a angajat să achite în rate restanța la pensia alimentară, deși în acest sens,

la materialele cauzei nu există nicio probă, care ar confirma că intimatul s-a asumat achitarea pensiei, fiind prezentată doar confirmarea executorului judecătoresc că au fost achitate două sume în contul pensiei de întreținere, la 06 august 2022 suma de 2 500 lei și la 21 septembrie 2022 suma de 1 500 lei. Însă, Curtea de Apel Bălți nu a luat în considerație faptul că sumele în cauză au fost achitate după decăderea din drepturile părintești, pentru a crea iluzia de părinte grijuliu, care mai mult de 6 ani, a achitat pentru copilul său doar 10 000 lei, ceea ce constituie 130 lei, lunar.

Astfel, susține că instanța de apel a dat o apreciere arbitrară probelor apelantului Roman Muntean, lăsând fără analiză și apreciere probele intimațiilor Diana Filippovici și autorității tutelare, fapt care a dus la soluționarea greșită a cauzei.

De altfel, recurenta a susținut că instanța ierarhic inferioară a încălcat principiile procesului civil, și anume principiul independenței judecătorilor și supunerii lor numai legii, principiul egalității în fața legii, precum și egalității părților în drepturile procedurale. Curtea de Apel Bălți a examinat repunerea în termen a apelantului, fără citarea ei sau a reprezentantului său, avocatului Viorelia Cechir, fiind în imposibilitate de a se expune pe marginea cererii de repunere în termen.

La 25 mai 2023, în adresa Autorității Tutelare Soroca și a lui Roman Muntean a fost expediată copia recursului declarat de Diana Filippovici, reprezentată de avocatul Viorelia Cechir, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței.

Până la data stabilită pentru examinarea admisibilității recursului declarat de Diana Filippovici, reprezentată de avocatul Viorelia Cechir, intimații nu au depus referințe în care să-și expună opinia asupra argumentelor invocate de recurentă.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin.(1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele cauzei atestă că decizia Curții de Apel Bălți a fost pronunțată la 09 februarie 2023 și expediată reprezentantului recurentei Diana Filippovici, avocatului Viorelia Cechir, prin e-mail la 11 aprilie 2023, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică, anexat la dosar (f.d.111-112).

În aceste circumstanțe, recursul declarat de Diana Filippovici, reprezentată de avocatul Viorelia Cechir, la data de 19 aprilie 2023, se consideră în termen.

Prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) au fost operate modificări în Codul de procedură civilă, care au intrat în vigoare la 01 septembrie 2023.

În conformitate cu prevederile art. XI alin. (3) din Legea nr. 246 din 31 iulie 2023, recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Din sensul normei de drept enunțate, urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi.

Recursul declarat de Diana Filippovici, reprezentată de avocatul Viorelia Cechir, a fost depus până la data intrării în vigoare a Legii nr. 246 din 31 iulie 2023, și va fi examinat în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Examinând temeiurile recursului declarat de Diana Filippovici, reprezentată de avocatul Viorelia Cechir, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră recursul inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, 19 aprilie 2023, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stipulează că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În temeiul prevederilor art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Diana Filippovici, reprezentată de avocatul Viorelia Cechir, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Din analiza recursului declarat rezultă că Diana Filippovici a invocat temei de admisibilitate prevederile art. 432 alin.4 din Codul de procedură civilă, în vigoare la data de 19 aprilie 2023.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reținând că recurentul a făcut trimitere la temeiul de drept prevăzut de art.432 alin.4 din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, normă citată supra, nu a stabilit săvârșirea încălcărilor de către Curtea de Apel Chișinău în măsura în care ar fi dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau ar fi comis erori ce au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Totodată, instanța de recurs nu a stabilit că normele aplicate suscită îndoieli la aplicare sau instanța de apel, aplicând normele respective, ar fi extins norma juridică dincolo de ipotezele la care se aplică sau invers.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, verificând din oficiu, existența circumstanțelor expuse în art.432 alin.(3) din Codul de procedură civilă, în vigoare la 19 aprilie 2023, și anume, dacă cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei; cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată; în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului; instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost

implicate în proces; în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată; hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale, nu a stabilit.

În acest context, Completul de judecată reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În speță, Completul de judecată menționează că recursul în cauză conține obiecții de fapt și de drept, care deja au fost studiate și verificate de către instanța de apel, primind o apreciere corespunzătoare. Argumentele invocate cu referire la examinarea cererii de repunere în termenul pentru depunerea apelului, în lipsa recurentei sau reprezentantului, nu poate constitui temei de casare a deciziei recurate.

În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

În acest context, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin.(2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, 19 aprilie 2023.

În circumstanțele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a considera inadmisibil recursul declarat de Diana Filippovici, reprezentată de avocatul Viorelia Cechir.

În conformitate cu art. 433 lit.a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, art. 440 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Diana Filippovici, reprezentată de avocatul Viorelia Cechir împotriva deciziei din 09 februarie 2023 a Curții de Apel Bălți.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Viorica Puica

Judecători

Ion Malanciuc

Aliona Donos